

Spis Treści

Wstęp	2
I. Adresaci	3
II. Diagnoza.....	3
III. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.....	10
IV. Analiza SWOT.....	11
V. Cele programu.	12
VI. Realizacja programu.	13
VII. Efekty i rezultaty programu.....	17
VIII. Ewaluacja.	18
IX. Sposób kontroli realizacji programu.....	18

Wstęp

Rodzina – synonim ciepła, miłości, bezpieczeństwa dla większości ludzi jest wartością o najwyższej randze. Rodzina, to jedna z najstarszych wspólnot ludzkich występująca we wszystkich znanych z historii typach społeczeństw i kultur. Już Arystoteles (IV w. p.n.e.) uznawał rodzinę za podstawowe środowisko człowieka, w niej upatrywał całą jego działalność.

Rodzina jest czułym środowiskiem życia, w którym odzwierciedlają się szersze procesy społeczne, zarówno różne stany napięć i konfliktów, jak również przejawy powodzenia u poszczególnych ludzi i ich sukcesy. Rodzina oprócz wypełniania funkcji wewnętrznych wypełnia „...ważne funkcje w ramach społeczeństwa globalnego, w zakresie jego reprodukcji biologicznej oraz w dziedzinie socjalizacji jednostek i ich przygotowania do życia i działań w zmieniającym się szybko społeczeństwie. Jeśli funkcjonowanie rodzin, ich kondycja pogarsza się, odbija się to ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno jednostek jak i społeczeństwa. W interesie więc jednostek jak i społeczeństwa leży prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz tworzenie warunków dla prawidłowego ich funkcjonowania.”¹ Funkcjonują tu mechanizmy wzajemnych interakcji i wpływów, efektem ich jest również jakość życia współcześnie egzystujących jednostek i rodzin.² To właśnie w rodzinie kształtują się podstawowe nawyki zachowań w sposób zgodny z oczekiwaniem społecznym środowiska.

W sytuacji, kiedy to w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się rażące dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Choroba alkoholowa, niewydolność wychowawcza, przemoc w rodzinie, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym towarzyszy często problem ubóstwa i bezrobocia. Dlatego też rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego

¹ Z. Tyszka, Rodzina w świecie współczesnym – jej znaczenie dla jednostki i społeczeństwa [W:] T. Pilch, I. Lepalczyk, (red.), op.cit.

² Zob. tamże,

monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pielęgniarki środowiskowe, policję, straż miejską, kuratorów sądowych i inne instytucje, mające kontakt z rodziną i pracujące na rzecz rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 jest utworzenia spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w celu przywrócenia im funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

I. Adresaci

Adresatami programu są dzieci i rodziny z terenu Gminy Miasta Chełmży, w szczególności rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej.

Preambuła do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprost wskazuje, że u podstaw regulacji leży dobro dziecka oraz dobro rodziny jako podstawowej komórki społecznej, przy czym dobro dziecka powinno być stawiane zawsze na pierwszym miejscu. W preambule wskazano również na potrzebę współpracy osób, instytucji publicznych i społecznych pracujących z dziećmi i rodziną.

II. Diagnoza

Gmina Miasta Chełmży jest gminą położoną w centralnej części województwa kujawsko -pomorskiego. Liczba mieszkańców wynosi 14.636 osób.³ Ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych w Chełmży to 1346 osoby, w tym 712 kobiet.⁴ Liczby określające bezrobotnych, ich szczególną sytuację i strukturę znacząco wpłynęły na obszar pomocy społecznej.

Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmży aktualnie znajduje się 1148 rodzin. Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W latach 2013 - 2014 wśród 1148 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 983 rodzin (2509 osób). Inne powody to m. in. ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała

³ Informacja z Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miasta Chełmży na dzień 31.12.2014 r.

⁴ Wg PUP w Toruniu na dzień 31.12.2014 r.

choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, co obrazuje tabela nr 1.

Tabela 1. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej:

<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>Liczba rodzin w latach</i>		<i>Liczba osób w rodzinach w latach</i>	
	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
1.Ubóstwo	1052	1148	2615	2718
2. Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	24	48	76
3. Wielodzietność	21	27	125	156
4. Bezrobocie	976	983	2509	2474
5. Niepełnosprawność	132	155	231	275
6. Długotrwała lub ciężka choroba	125	129	185	203
7. Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego ogółem w tym:	35	51	106	208
- rodziny niepełne	33	44	97	126
- rodziny wielodzietne	2	27	13	156
8. Alkoholizm	14	22	22	37
9. Przemoc w rodzinie	84	80	203	181
10.Narkomania	3	2	8	7
11.Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	13	8	13

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chetmży

Na podstawie danych MOPS-u wynika, że w latach 2013 – 2014 udzielono wsparcia:

- 1148 rodzinom (rzeczywista liczba rodzin) - na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- 738 rodzinom – na podstawie uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,

- 1028 rodzinom – na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- 153 rodzinom – na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 773 uczniom – na podstawie ustawy z dnia 7 września 1997r. o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów).

Natomiast, w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014r. poz. 755) zostało wydanych chełmżyńskim rodzinom 234 ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze nie są co prawda głównymi powodami dystrybuowanej pomocy społecznej, jednakże zostały zdiagnozowane u około 3 % chełmżyńskich rodzin ubiegających się do tut. Ośrodka o pomoc. W ocenie pracowników socjalnych, do istotnych przyczyn dysfunkcji rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych należą :

- niskie kompetencje wychowawcze rodziców lub opiekunów,
- brak zainteresowania rodziców sprawami dziecka,
- alkoholizm jednego bądź obojga rodziców,
- uzależnienie narkotykowe u rodziców,
- negatywny wpływ środowiska na zachowania dziecka,
- rozbicie struktury rodzinnej.

Coraz częściej obserwuje się narastające zjawisko afirmacji negatywnych zachowań wśród grup młodzieży gimnazjalnej. Te nieformalne grupy wymuszają na rówieśnikach negowanie norm społecznych. Ten proces implikuje dalej pojawienie się sytuacji kryzysowych w rodzinie, w grupie społecznej. Na tym etapie dobrze się sprawdza interdyscyplinarne oddziaływanie na ucznia przez pedagoga szkolnego, dzielnicowego, pracownika socjalnego lub asystenta rodziny.

Rodziny przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze korzystały z poradnictwa terapii uzależnień, psychologicznego, prawnego i mediacyjnego. Dyżurujący specjaliści i terapeuci służyli pomocą w siedzibie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmży, przy ulicy Tumskiej 12. Ponadto, rodziny te poza wsparciem

pracownika socjalnego, objęte były asystenturą. W 2013 roku w MOPS-ie zatrudniony był jeden asystent rodziny, w 2014 roku pracę z rodzinami realizowało już dwóch asystentów. Do zadań asystenta rodziny należy m.in. :

- opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w porozumieniu z pracownikiem socjalnym,
- udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu różnych jej problemów,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- wspieranie rodzin i motywowanie do podejmowania pracy nad poprawą swojej sytuacji życiowej,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

W ramach instytucji asystenta rodziny utworzona została grupa wsparcia „Szkoła Rodzica” /około 40 osób/. W trakcie tych spotkań rodzice wymieniają się doświadczeniami, nawiązują przyjaźnie, wspierają się wzajemnie. Celem spotkań jest także kształtowanie kompetencji rodziców w zakresie :

- prowadzenia gospodarstwa domowego,
- wychowania i opieki,
- dbania o zdrowie.

Na grupę samopomocową zapraszani są goście - specjaliści z różnych dziedzin, ciekawe osobowości. Uczestnicy grupy wsparcia, poza wysłuchaniem wykładu, mogą także w kontakcie bezpośrednim porozmawiać z prelegentem. W 2013 roku objętych było asystenturą 20 rodzin, zaś w 2014 roku było już tych rodzin 40.

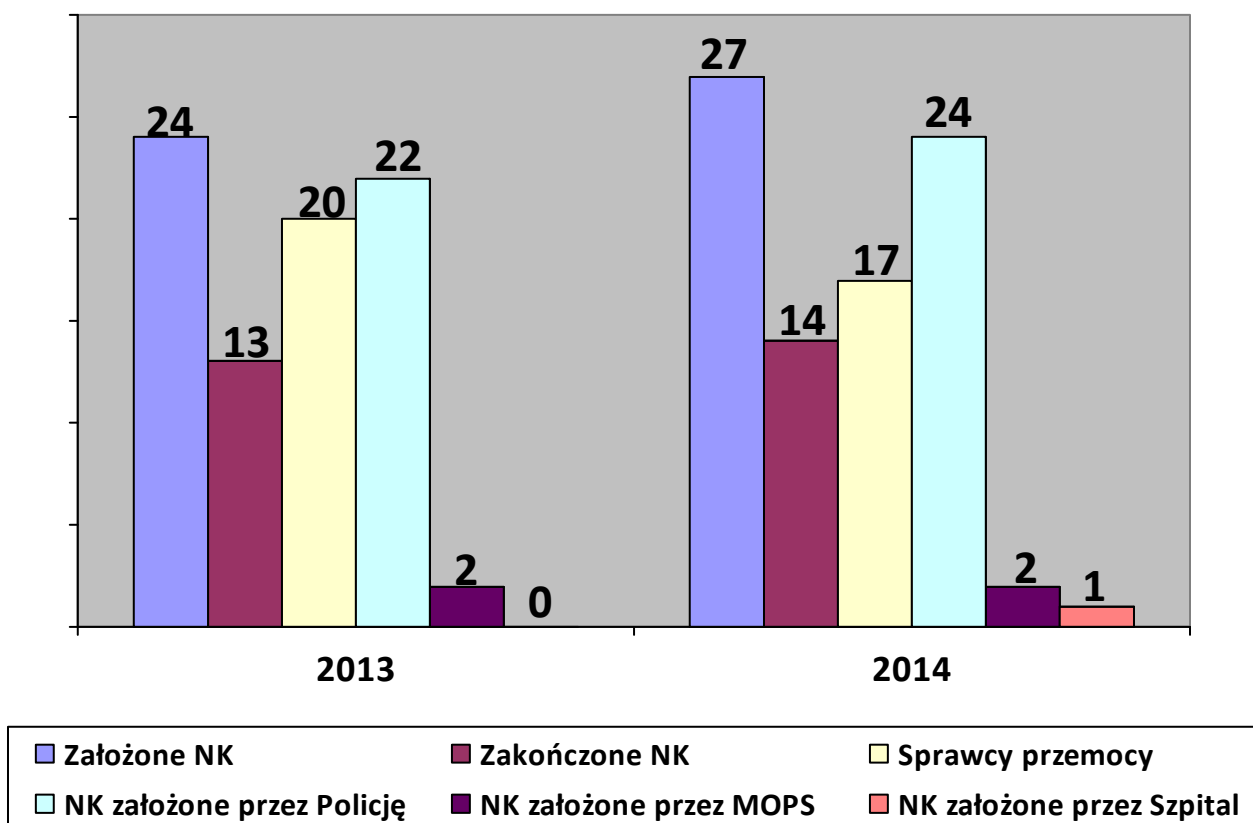
W 2011 roku powstał w Chełmży ośrodek wsparcia dziennego, tj. Ognisko Wychowawcze funkcjonujące w strukturze Ośrodka Wsparcia CARITAS Diecezji Toruńskiej. Placówka ta jest prowadzona dla około 50 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

W czasie pozalekcyjnym, Ognisko Wychowawcze zapewnia dzieciom :

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego i zajęcia sportowe,
- dożywianie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Chełmży działa przy MOPS-ie i stanowi on element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z reprezentowanego podmiotu, podejmująca współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Chełmży. Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Jednym z narzędzi Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego są „Niebieskie Karty”. Wszystkie osoby, u których została założona NK uzyskały pomoc ze strony MOPS-u oraz skorzystały z fachowego poradnictwa psychologicznego, prawnego i mediacyjnego /dyżury specjalistów w siedzibie MKRPA ul. Tumska 12 – raz w tygodniu/.

**WYKRES 1. LICZBA ZAŁOŻONYCH I ZAKOŃCZONYCH NIEBIESKICH KART
W LATACH 2013 – 2014.**

W rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej lub gdy władza ta została im ograniczona. Jest to więc forma pomocy dziecku w przypadku niemożności zapewnienia mu opieki i wychowania przez rodziców biologicznych. Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu wynika, że 21 dzieci z 23 rodzin z terenu miasta Chełmży przebywa w pieczy zastępczej, w tym 5 dzieci rokuje szansę na powrót do rodzin biologicznych. Pracownicy socjalni i asystenci rodzin podejmują zespół wszechstronnych działań z rodzinami biologicznymi ukierunkowanych na powrót dzieci do rodziny. Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Edukacja przedszkolna realizowana jest przez 2 przedszkola publiczne dla 311 dzieci i Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Tęczowa kraina zabaw” dla 15 dzieci. Na obszarze miasta funkcjonuje niepubliczna placówka opieki nad dziećmi do lat 3 - Klub Dziecięcy „Aniołek” /15 miejsc/.

W Gminie Miasto Chełmża edukację szkolną realizują 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja oraz 2 szkoły ponadgimnazjalne, z których jedna prowadzi tylko nauczanie zawodowe, a druga ogólnokształcące i zawodowe oraz szkoła muzyczna. Szkoły prowadzone przez Gminę Miasto Chełmża, to 3 szkoły podstawowe i jedno gimnazjum, w których obowiązek szkolny realizuje 1290 uczniów w 58 klasach. We wszystkich szkołach podstawowych działają stołówki, świetlice szkolne oraz gabinety przedmedyczne, natomiast w gimnazjum znajduje się świetlica szkolna oraz gabinet przedmedyczny. Młodzież z gimnazjum może korzystać z obiadów oferowanych przez wybraną przez siebie szkołę podstawową. Lokalizacja Gimnazjum Nr 1 w bliskiej odległości od Szkoły Podstawowej Nr 2 i Nr 3 pozwala na bezkolizyjne korzystanie przez jego uczniów z oferty obiadowej w w/w szkołach podstawowych.

W dwóch szkołach podstawowych, tj. w Szkole Podstawowej Nr 3 i Szkole Podstawowej Nr 5 prowadzone są zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne. Ponadto, Szkoła Podstawowa Nr 3 prowadzi dodatkowo zajęcia socjoterapeutyczne. W szkołach podstawowych i gimnazjum działa szereg kółek zainteresowań, prowadzone są także zajęcia sportowe i kulturalne.

Na terenie Gminy Miasto Chełmża działa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, która udziela profesjonalnej pomocy psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów i lekarza- konsultanta w zakresie diagnozy, terapii, profilaktyki, poradnictwa dla rodziców, dzieci i młodzieży. Pomoc udzielana jest nieodpłatnie wszystkim zainteresowanym. Z informacji przekazanych przez placówki oświatowe wynika, iż do najczęstszych przyczyn występujących w rodzinach uczniów problemów w obszarze opiekuńczo-wychowawczym należy zaliczyć:

- niewystarczające umiejętności wychowawcze rodziców przejawiające się brakiem zainteresowania wynikami dzieci w szkole,
- zaburzenia w sferze komunikowania się i relacji wewnątrzrodzinnych.

Podstawową instytucją kultury na terenie Gminy Miasto Chełmża jest Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliana Prejsa, w strukturach której działa Chełmżyński Ośrodek Kultury. Biblioteka pełni nie tylko rolę wypożyczalni i czytelnicy, ale również integruje środowisko, skupiając wokół siebie grono wrażliwych odbiorców kultury. Organizuje różne formy edukacji kulturalnej, oświatowej, promocje kultury i twórczości artystycznej, jak również twórców kultury związanych z naszym regionem.

Na terenie Gminy Miasto Chełmża powołana została Straż Miejska, która również realizuje czynności ukierunkowane na opiekę nad dzieckiem poprzez kontrolę miejsc publicznych – w szczególności pod kątem spożywania alkoholu i palenia tytoniu przez nieletnich, przebywania dzieci i młodzieży na wagarach, wybryków chuligańskich, niszczenia mienia społecznego, prowadzi stałą współpracę z Komisariatem Policji w Chełmży.

Pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe udziela Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach swojego funkcjonowania prowadzi również profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Na terenie Chełmży funkcjonuje jedna Poradnia Leczenia Uzależnień, Grupa AA „Dobra Wola”, Grupa Wsparcia Al- anon i „Qvo Vadis” oraz Grupa Wsparcia DDA oraz punkt konsultacyjny przy MKRPA. W 2013 roku do punktu konsultacyjnego zgłosiły się po raz pierwszy 44 osoby uzależnione od alkoholu, 58 osób po raz drugi i następny oraz 9 osób uzależnionych od narkotyków. Na czwartkowy dyżur z dzielnicowym przybyły 53 osoby. W Poradni Leczenia Uzależnień terapeuci udzielili 762 porad. Ponadto, członkowie MKRPA sporządzili 15 wniosków do Sądu Rejonowego

w Toruniu Wydział III Rodzinny i Nieletnich w sprawach dotyczących podjęcia przez osoby uzależnione leczenia odwykowego w trybie stacjonarnym lub niestacjonarnym. W Ośrodku Odwykowym w Czerniewicach na terapii przebywało 8 osób, zaś na oddziale w Świeciu przebywało 5 osób. Natomiast w porozumieniu z MOPS-em, jedna ciężarna kobieta została poddana terapii odwykowej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Radziejowie na oddziale terapii uzależnienia od alkoholu.

Działania instytucji na rzecz pomocy rodzinom z terenu Miasta Gminy Chełmża wspierane są przez licznie działające stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego takie jak: Stowarzyszenie dla osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń”, Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Wsparcie”, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Dobry Start”, Stowarzyszenie Pomocy „Łoza”.

III. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Realizując „Gminny program wspierania rodziny na lata 2015 – 2017” należy brać pod uwagę między innymi:

- ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2013 r. poz.135, z późn.zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. , poz. 788, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r., poz. 382),
- ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013r. poz. 1457),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz.1356, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz.124),

- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014r. poz.1118, z późn.zm.),
- ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz.135, z późn.zm).

IV. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Chełmży na lata 2015 – 2020 (w trakcie opracowywania). • Strategia Rozwoju Miasta Chełmży na lata 2007 – 2016. • Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miasto Chełmża na lata 2008 – 2015. • Funkcjonowanie na terenie miasta placówek oświatowych. • Funkcjonowanie na terenie miasta świetlic szkolnych, ośrodka wsparcia dziennego i klubów. • Funkcjonowanie na terenie miasta placówek służby zdrowia. • Oferty sportowe i baza lokalowa – OSiT Hala sportowa, boiska sportowe , ORLIKI, kryta pływalnia. • Instytucje wspierające rodzinę: MOPS, Policja, MKRPA, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, parafia rzymsko-katolicka, organizacje pozarządowe, grupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia. • Wysoki wskaźnik ubóstwa. • Wzrost liczby występowania przemocy w rodzinie. • Jeden żłobek na terenie miasta. • Mała liczba miejsc w przedszkolach. • Brak mieszkań chronionych i niewystarczająca liczba lokali socjalnych. • Wzrost liczby zadań zleconych samorządom gminnym. • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. • Niska świadomość rodziców dotycząca problemów edukacyjnych i wychowawczych. • Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. • Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji. • Niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami. • Brak nawyków korzystania z rodzinnego

<p>wsparcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowe rozeznanie lokalnego środowiska przez pracowników MOPS, pedagogów szkolnych, dzielnicowych. • Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. • Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (prawnik, psycholog, mediator). 	<p>poradnictwa specjalistycznego.</p>
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Polityka państwa przyjazna rodzinom. • Upowszechnianie działań na rzecz dziecka i rodziny w środowisku lokalnym. • Wprowadzenie innowacyjnych form pomocy rodzinie (asystent rodziny, zespół interwencji kryzysowej). • Wzrost świadomości i zaangażowania lokalnej społeczności w działania na rzecz dziecka i rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Długotrwałe bezrobocie jako zjawisko narastające. • Wykluczenie społeczne osób i rodzin w związku z postępującą biedą i narastającym zjawiskiem jej „dziedziczenia”. • Brak stabilnej i jasnej sytuacji prawnej w zakresie pozyskiwania środków pozabudżetowych. • Brak środków finansowych na zatrudnienie większej liczby asystentów rodziny zgodnie z zapotrzebowaniem.

V. Cele programu.

Cel główny programu:

Budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin.

Cele szczegółowe:

1. Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie

z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.

3. Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

VI. Realizacja programu.

<i>Cel szczegółowy: Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych.</i>				
Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator, Partnerzy	Źródło finansowania
1.	Świadczenie szeroko pojętej pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych	2015 - 2017	Gmina, MOPS, Ośrodek Wsparcia CARITAS	Środki własne realizatorów, dotacje
2.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	2015 - 2017	Gmina, Szkoły, MOPS	Środki własne realizatorów, dotacje, środki zewnętrzne
3.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych.	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4.	Zorganizowanie grupy wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5.	Promocja i realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin.	2015 - 2017	Poradnia Psychologiczno- pedagogiczna, Policja, Ognisko Wychowawcze „CARITAS”	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

6.	Działania korekcyjno – edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie.	2015 - 2017	Policja, MOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
7.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawnicze i zawodowe.	2015 - 2017	Gmina, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły, PUP	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8.	Rozwój wolontariatu na rzecz rodziny	2015 - 2017	Szkoły, MOPS,	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
9.	Kursy i szkolenia dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.	2015 - 2017	Gmina, MOPS, Placówki oświatowe.	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy: Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.

1.	Objęcie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.	2015 - 2017	Gmina, MOPS, Szkoły	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i młodzieży.	2015 - 2017	MOPS, placówki służby zdrowia	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
3.	Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom wymagającym wsparcia.	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

4.	Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dotkniętych uzależnieniami (alkoholizm, narkomania, hazard).	2015 -2017	MOPS, MKRPA, Policja, Szkoły	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5.	Zapewnienie pomocy rodzinom i dzieciom doznającym przemocy	2015 - 2017	Policja, MOPS, Zespół interwencji kryzysowej, Szkoły, Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
6.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
7.	Zapewnienie bezpłatnego dostępu dzieciom i młodzieży do bazy sportowo – rekreacyjnej.	2015 - 2017	Gmina, OSiT	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8.	Zapewnienie dostępu dzieciom do świetlic szkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych	2015 - 2017	Gmina, Placówki Oświatowe, Ognisko Wychowawcze „Caritas”	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy: Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

1.	Monitorowanie sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2015 - 2017	Gmina, MOPS, Placówki oświatowe, Policja, Straż Miejska	Środki własne realizatorów
2.	Utworzenie „Zespołu Interwencji Kryzysowej”	2015 - 2017	MOPS, Placówki oświatowe, Policja	Środki własne realizatorów

3.	Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	2015 - 2017	MOPS, Policja, Placówki Oświatowe	Środki własne realizatorów
4.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5.	Zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu ich funkcji.	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
6.	Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu Miasta w zakresie monitorowania i analizowania sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem.	2015 - 2017	Gmina, MOPS, Policja, PCPR, Sąd, Kuratorzy społeczni i zawodowi,	Środki własne realizatorów
7.	Terapie i mediacje	2015 - 2017	MKRPA, MOPS, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów
8.	Skierowanie i finansowanie pobytu dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia i przeznaczonych do tego placówkach (hostele, domy dla samotnych matek, itp.) .	2015 - 2017	Gmina, MOPS	Środki własne realizatorów działania

1. **Koordynator programu** – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży.
2. **Miejsce realizacji** – Gmina Miasto Chełmża.
3. **Okres realizacji:** 2015 – 2017.
4. **Realizatorzy programu:**
 - Gmina Miasto Chełmża,
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmży,
 - Placówki oświatowe z terenu Gminy Miasto Chełmża,
 - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chełmży,
 - Komisariat Policji w Chełmży,
 - Straż Miejska w Chełmży,
 - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chełmży,
 - Parafia pw. św. Mikołaja Biskupa w Chełmży,
 - Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Miasta Chełmży,
 - Ognisko Wychowawcze w Ośrodku Wsparcia Diecezji Toruńskiej „Caritas” w Chełmży,
 - Ośrodek Sportu i Turystyki w Chełmży,
 - organizacje pozarządowe.
5. **Finansowanie programu:**
 - Zadania publiczne Gminy Miasto Chełmża,
 - Zadania publiczne Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
 - inne środki zewnętrzne.

VII. Efekty i rezultaty programu.

W wyniku przeprowadzonych działań, przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania sytuacji kryzysowych,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

VIII. Ewaluacja.

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły one i w jakim stopniu w realizacji celów Programu. Oparta ona będzie na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez MOPS, Policję, placówki oświatowe, MKRPA i innych realizatorów programu. Program ma charakter otwarty, będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb. W przypadku modyfikacji Programu, założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

IX. Sposób kontroli realizacji programu.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku burmistrz przedstawia radzie miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań zawartych w programie oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją programu.